

۲۰۷۳۴۵۰

آشنایی با بیاد جهریزی شهرداری‌ها

امیر علی رحمتی نوبار کندی

علی اصغر طاهری

سید محمد صدیقی

سرشناسه :	رحیمی طومارکندی، امیرعلی، ۱۳۶۴-
عنوان و نام پدیدآور :	آشنایی با بودجه‌ریزی شهرداری‌ها/امیرعلی رحیمی طومارکندی، علی اصغر طاهری، سیدمحمد صدقات؛ ناظر علمی مصطفی پاکدل نژاد.
مشخصات نشر :	تهران: انتشارات فرهنگ و تمدن، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری :	۱۹۰ ص؛ ۱۴×۲۱ س.م.
شابک :	978-600-669165-7
وضعیت فهرست‌نویسی :	فپا
یادداشت :	کتابنامه، ص. ۱۸۹.
موضوع :	شهرداری--ایران -- امور مالی
موضوع :	Municipal finance-- Iran
موضوع :	بودجه‌ریزی -- ایران
موضوع :	Budget process -- Iran
شناسه افزوده :	طاهری، علی اصغر، ۱۳۵۲-
شناسه افزوده :	صدقات، سیدمحمد، ۱۳۵۷-
شناسه افزوده :	پاکدل نژاد، مصطفی، ۱۳۵۳-
رده‌بندی :	HJ۹۷۷
رده دیویی :	۳۳۶/۰۱۴۵۵
شماره کتاب اس. :	۵۹۹۵۷۳۴

فرهنگ تمدن

آشنایی با بودجه‌ریزی شهرداری‌ها

امیرعلی رحیمی، علی اصغر طاهری، سید محمد صدقات

ناظر علمی: مصطفی پاکدل نژاد

مدیر اجرایی: بهمن شریفی فقیه

ویراستار: نصرت‌اله نادری

صفحه آرا: زهره سالم

طرح جلد: محمدرضا صابریان

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۸ تهران

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۹۱-۶۵-۷

کلیه حقوق محفوظ است

آدرس: تهران، سهروردی شمالی، خیابان میرزایی زینالی غربی، شماره ۱۱۷، واحد ۳

تلفن: ۸۸۵۸۱۱۰۴-۸ ۸۸۷۴۷۹۹۶

پست الکترونیک: Email: sfti_1390@yahoo.com

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۵
بخش اول: کلیات، تعاریف و مفاهیم.....	۷
۱-۱. فلسفه وجودی بودجه.....	۷
۲-۱. واژه‌شناسی بودجه.....	۸
۳-۱. تعریف بودجه.....	۸
۴-۱. انواع طبقه‌بندی بودجه.....	۱۱
۵-۱. تصویب بودجه.....	۱۳
۶-۱. دوره بودجه.....	۱۳
۷-۱. محدود کننده.....	۱۴
۸-۱. بودجه‌های عملیاتی.....	۱۴
۹-۱. بودجه کل.....	۱۵
۱۰-۱. اصول بودجه.....	۱۵

- ۱۱-۱. نقش و اهمیت بودجه‌ریزی در مدیریت ۲۷
- ۱۲-۱. نظام بودجه‌ریزی در ایران ۲۹
- ۱۳-۱. ضرورت بودجه‌ریزی در مؤسسات عمومی غیرانتفاعی ۳۲
- ۱۴-۱. روش‌های بودجه‌ریزی ۳۶
- ۱۵-۱. نظام طرح‌ریزی - برنامه‌ریزی - بودجه‌بندی ۴۱
- ۱۶-۱. بودجه‌ریزی عملیاتی ۴۳
- ۱۷-۱. روش بودجه‌ریزی بر مبنای فعالیت (ABB) ۵۸
- ۱۸-۱. روش‌های انطباق‌پذیری بودجه ۶۰
- ۱۹-۱. تبصره بودجه ۶۱
- بخش دوم: کلیات، تالیف مفاهیم ۶۳
- ۱-۲. سیاست‌های کلان ۶۳
- ۲-۲. بودجه‌ریزی عملیاتی در شهرداری‌ها ۸۳
- ۳-۲. چشم‌انداز استقرار بودجه عملیاتی در شهرداری‌ها ۸۸
- ۴-۲. بودجه سالانه شهرداری ۸۹
- ۵-۲. اهمیت بودجه در ساختار مالی شهرداری‌ها ۹۱
- ۶-۲. طبقه‌بندی درآمدها و منابع تأمین اعتبار ۹۴
- ۷-۲. نحوه پیش‌بینی درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار ۹۵
- ۸-۲. تفریغ بودجه شهرداری ۱۰۷
- ۹-۲. نارسایی‌های نظام بودجه‌ریزی برنامه‌ای شهرداری‌ها ۱۱۳
- بخش سوم: بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۸ شهرداری‌های کشور ۱۲۵
- بخش چهارم: بودجه سال ۱۳۹۸ شهرداری تهران و سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه ۱۳۹
- منابع ۱۸۹

پیشگفتار

برنامه‌ریزی و بودجه‌ریزی یک رکن حیاتی مدیریت است. بدون برنامه‌ریزی و بدون تأمین و تخصیص منابع نمی‌توان به صورت اثربخش فعالیت‌ها را سازماندهی و هدایت کرد. برنامه و بودجه در راهی است که همواره در کنار یکدیگر بوده و با هم معنا پیدا می‌کنند. در واقع باید بودجه باشد تا برنامه محقق گردد و برنامه نیز باید متناسب با منابع و بودجه تنظیم شود. برنامه‌ریزی و بودجه‌بندی خود دنیایی از مهارت‌ها و تخصص‌ها است که بسته به نوع سازمان و گستردگی فعالیت‌ها می‌تواند به کار گرفته شوند. همچنین این علم در گذر زمان و بر اساس نیاز روز مانند هر علم دیگری به روز رسانی و تکمیل شده است و امروزه دیگر نمی‌توان از مدل‌ها و استانداردهای دهه‌های قبل بهره جست. به طور کلی نیز بودجه‌ریزی بیشتر مختص دولت و سازمان‌های مشابه و بزرگ می‌باشد؛ هرچند که جهت بهره‌وری بیشتر همه سازمان‌ها چه کوچک و چه بزرگ باید از آن بهره ببرند.

امروزه بسیاری از کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه دنیا در تلاشند نظام بودجه‌ریزی خود را در یک فرایند بهبود یا تغییر به یک نظام عملکردمحور یا عملیاتی که در آن ارتباط بین اعتبارات بودجه‌ای و عملکرد سازمان‌های اجرایی، شفاف و قابل درک است، نزدیک‌تر سازند و از این طریق پشتوانه اطلاعاتی معتبر و قابل استنادی برای تصمیمات بودجه‌ای دولت و مجلس فراهم آورند. برای تحقق برنامه‌ها، بودجه‌ریزی انجام می‌شود و با تخصیص منابع، وظایف دولت و شهرداری‌ها اجراء می‌گردد. بودجه‌ریزی عملیاتی از جمله مقوله‌هایی است که در بیش‌تر کشورهای توسعه یافته مورد استفاده قرار می‌گیرد و متخصصین و متولیان امر در کشور ما ایران نیز چند سالی است در جهت تغییر نظام بودجه‌ریزی از حالت سنتی به بودجه‌ریزی عملیاتی در تلاش هستند. برای ایجاد این تغییر ابتدا بایستی برخی مشکلات موجود از سر راه برداشته شود که این امر خود مستلزم طی زمان می‌باشد.

در این کتاب ضمن معرفی و تبیین برنامه و نظام بودجه‌ریزی کشور و شهرداری‌ها، شیوه سنتی بودجه‌ریزی و همچنین رده‌بندی عملیاتی برای شهرداری‌ها تشریح می‌شود و گذری نیز بر برخی دستورالعمل‌ها از جمله آخرین دستورالعمل مرتبط با آن برای شهرداری‌های کشور زده می‌گردد. ضمناً اینکه این کتاب در جهت معرفی بودجه و بودجه‌ریزی در شهرداری‌هاست یا نه، نمرند تکمیل و جامعیت بیشتر برای چاپ‌های بعدی است که از خوانندگان درخواست می‌شود بازخوردهای خود را از طریق انتشارات اعلام نمایند. این کتاب بیشتر مناسب دانشجویان رشته‌های مرتبط و مدیران و کارشناسان برنامه و بودجه شهرداری‌ها می‌باشد.